

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	38596 Філософія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	033 Філософія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38596
Назва ОП	Філософія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Блоха Ярослав Євгенійович, Бондарєв Артем Віталійович, Ярошенко Алла Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.01.2024 р. – 27.01.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.chnu.edu.ua/media/h5wiuz01/033-filosofia-3.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.chnu.edu.ua/media/ftwdt225/filosofia.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження ЕГ, згідно з одноголосним висновком усіх її представників, про ОНП «Філософія» у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича є позитивним. Це враження сформувалося, як на основі детального ознайомлення з наданими відомостями про самооцінювання, та додатковими документами, інформацією з сайту ЗВО, так і на підставі результатів бесід ЕГ зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками, науковими керівниками, роботодавцями, випускницею ОНП, працівниками допоміжних структурних підрозділів тощо. Експерти підтверджують всебічну підтримку ОНП «Філософія», що акредитується, і обізнаність щодо особливостей її реалізації адміністрацією ЗВО та різними структурними підрозділами. У ЗВО створені належні умови для забезпечення якісної підготовки здобувачів третього рівня освіти ОНП «Філософія».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін ОНП належить доступність на сайті ЗВО інформації щодо організації освітнього процесу, зрозумілість та прозорість контрольних заходів та критеріїв оцінювання; наявність в ЗВО прозорості та ефективної системи дотримання академічної доброчесності. До сильних сторін належить залучення стейкхолдерів до здійснення освітнього процесу, залучення до читання лекцій професіоналів-практиків; якісний та системний моніторинг якості освіти та опитування стейкхолдерів щодо напрямків удосконалення ОНП. Сильною стороною ОНП є також зорієнтованість керівництва ЗВО на створення комфортних, безпечних умов для навчання через розвиток матеріально-технічних ресурсів університету; вільний доступ на безоплатній основі для здобувачів освіти до інформаційних ресурсів, до баз Scopus, Web of Science, Cambridge University Press, Springer Nature, JSTOR Archive Journals, міжбібліотечного абонементу RapidILL, платформи Coursera та інформаційних освітніх ресурсів, актуальних для ОПП. Також в ЧНУ функціонує система EDUroam; наявність добре налагодженої роботи юридичної служби та служби медіації; ефективна робота в ЗВО Ради молодих учених; налагоджена та узгоджена робота системи внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗВО. До позитивних практик на ОНП експерти відносять створення широких можливостей у ЗВО для проведення та апробації результатів наукових досліджень здобувачів через публікації у фахових виданнях і проведення регулярних конференцій, семінарів, круглих столів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

ЕК рекомендує розширити перелік дисциплін професійної підготовки, що допоможе кращим чином сформувати СК. Це підтверджують результати опитування здобувачів ВО, 40% яких вважають перелік обов'язкових дисциплін та час, відведений для їх вивчення є достатнім для набуття компетентностей за обраною спеціальністю. Недостатня обізнаність здобувачів з питань академічної доброчесності. Під час зустрічі зі здобувачами ВО ЕГ було встановлено, що їм відомі лише дві форми порушення академічної доброчесності – плагіат та самоплагіат, а головною формою відповідальності за порушення академічної доброчесності, за їх словами, є попередження. У ЗВО відсутнє фахове видання з філософії, де здобувачі ВО та НПП могли б публікувати результати власних досліджень. Недостатнє стимулювання ЗВО розвитку викладацької майстерності НПП шляхом подання їх на відзначення відомчими нагородами та нагородами органів місцевого самоврядування. Окремо ЕГ наголошує на необхідності активізації роботи викладачів та здобувачів ОНП щодо публікацій у Scopus і WoS як необхідній умові для створення одноразових спеціалізованих вчених рад.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Експертна група ознайомившись з матеріалами самооцінювання, сайтом ЧНУ, нормативними документами та матеріалами ОНП дійшла висновку щодо відповідності цілей ОНП місії та стратегії закладу вищої освіти. Зокрема це було підтверджено на зустрічах з гарантом ОНП та керівництвом ЧНУ. На сайті ЧНУ розміщено Статут (<https://www.chnu.edu.ua/media/q2nfmjke/statut-2022-mon.pdf>, с.7) та стратегічний план розвитку ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/normatyvni-dokumenty/strategichnyi-plan-rozvytku-na-2019-2026-roky/>), що підтверджує цілі ОНП. Зокрема, Стратегічний план розвитку ЧНУ «реалізується через розвиток системи освіти та

наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційного складника». ОНП підтверджує дану місію та стратегію, зазначивши як мету - підготовку висококваліфікованих дослідників і педагогів з комплексними знаннями, теоретичними й комунікативно-прикладними навичками, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми філософії та світоглядно-гуманітарного знання й ефективно переосмислювати наявні знання та створювати нові цілісні наукові результати; вдосконалювати професійну практику з орієнтиром на експертні можливості філософії з гуманізації світоглядно-ціннісних, наукових та практичних аспектів діяльності в соціумі. <https://drive.google.com/file/d/1P8DT6VME4ucEQjYDhMbSxtwMDDecy6KWh/view> ОНП також виконує одне з основних завдань, визначених Статутом ЧНУ: «утвердження суспільних цінностей і духовних орієнтирів в освітньому й науковому процесах».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Членами ЕГ під час зустрічей з гарантом, здобувачами, роботодавцями та іншими стейкхолдерами було підтверджено участь всіх зацікавлених сторін в обговоренні ОНП. На запит додаткових документів було представлено витяг з протоколу №6 засідання кафедри філософії та культурології ЧНУ від 24.01.2023 р. щодо рекомендацій здобувачів-аспірантів оновлення ОНП «Філософія» третього (освітньо-наукового) рівня (доктор філософії, PhD) вищої освіти. Дану участь було підтверджено на зустрічі зі здобувачами Петрашук М. та Ончуленко М., які підтвердили свої побажання щодо педагогічної практики, яку було перенесено на III семестр. Підтверджено участь в обговоренні ОНП аспіранта 3-го року навчання Рачук С. щодо пропозиції розробки ОК, яка б дозволила аспірантам ознайомитися з різними методологіями та їх практичним застосуванням у науковому дослідженні. Здобувачі освіти Ончуленко М. та Рачук С. вносили пропозиції щодо розширення списку вибіркових компонентів ОНП, які могли б максимально забезпечити набуття фахових компетентностей. Інформацію щодо обговорення ОНП роботодавцями, стейкхолдерами підтверджено на сайті ЧНУ <http://philology.chnu.edu.ua/?p=13096> від 17 лютого 2023 року. Також, на зустрічі з роботодавцями було підтверджено участь в обговоренні ОНП Дикою О.І. в.о. директора Буковинської МАН щодо співпраці та підготовки до підписання спеціалізованої угоди між кафедрою та МАН: участь аспірантів у рецензуванні робіт МАН із правом зарахування їх як звітних для асистентсько-педагогічної практики. До складу журі на 2024 р. введено аспірантку Петрашук М. <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15828>; <https://man.gov.ua/events/seminar-praktikum-osoblivosti-organizaciyi-naukovo-doslidnicks koyi-diyalsnosti-uchniv-v-suchasni h-umovah> та як голову журі (у 2022 і 2023 рр.) релігієзнавчо-богословської секції Всеукраїнського етапу конкурсу-захисту учнівських робіт Горохолінську І. На зустрічі підтвердили участь в обговоренні ОНП проректорка з науково-педагогічної роботи й виховання Буковинського державного медичного університету Зорій Н., що виступила як рецензент ОНП. https://drive.google.com/file/d/1OBqh5GOewZqBoEHfiFnK_47785eIY7Q/view Позитивно оцінили ОНП доктор філософських наук, професор кафедри філософії та релігієзнавства факультету суспільно-гуманітарних наук Київського університету імені Бориса Грінченка Горбань О., що також був рецензентом даної ОНП. Підтвердили свої побажання науковці Мудраков В., Подгорна Л. щодо внесення до програми таких ОК, як «Методологічно-дослідницький семінар», «Мова філософських текстів» (Протокол № 7 засідання кафедри від 21.02. 2023 р.) Присутній на зустрічі Мартиненко О. від соціально-експертного середовища підтвердив участь у обговоренні ОНП та внесенні рекомендацій зокрема у СК 7 і СК 8 та і відповідні ПРН. Також підсилити вибірковий блок дисциплін низкою релігієзнавчих курсів, виходячи з унікальності даної ОНП та вимог регіону.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Ознайомившись з матеріалами ОНП, НП та на зустрічі з гарантом було опрацьовано інформацію щодо формулювання цілей і ПРН з врахуванням тенденцій розвитку професії філософа та змінами на ринку праці, урахуванням галузевого та регіонального контексту. На зустрічах з гарантом та в матеріалах самооцінювання особливістю та унікальністю програми зазначається вплив на формулювання цілей та ПРН навчання на ОП особливостей мультикультурного, поліконфесійного транскордонного регіону, яким є Чернівецька область. Цьому відповідає РН 10: «Формулювати експертні рекомендації щодо ідейно-світоглядних, морально-ціннісних, комунікативно-практичних інструментів гуманізації й толерантизації пізнавального процесу і соціокультурних практик». (ОК «Методологічно-дослідницький семінар», «Парадигми гуманітарного пізнання» містять галузевий аспект). На зустрічах з гарантом, керівним складом та професорсько-викладацьким складом наголошувалося на міждисциплінарній специфіці кафедри й факультету та взаємодії між філософами, релігієзнавцями, богословами, соціологами, культурологами, філологами, дослідниками журналістики, що розкриває комунікативний потенціал гуманітарного знання. Відповідно аналіз ОНП підтверджує підготовку фахівця і як викладача вищої школи (РН3, РН6, РН7, РН9), теоретика та експерта (РН1, РН2, РН3, РН4, РН5, РН6, РН7, РН10), менеджера наукових, освітніх та просвітницьких проєктів та ініціатив (РН2, РН5, РН6, РН8, РН9, РН10), експерта зі світоглядних, культурно-соціальних та комунікативних питань у приватних та державних установах (РН2, РН3, РН4, РН5, РН6, РН8, РН10), радника чи помічника керівника або ж державного діяча (РН2, РН7, РН8, РН10), керівника громадських організацій (РН7, РН8, РН10) тощо. Підтверджено врахування досвіду вітчизняних та іноземних освітніх програм, зокрема: НАУКМА (<https://cutt.us/Fheco>) внесено «Методологічно-дослідницький семінар»; освітньо-наукової програми з філософії у НУОА (<https://cutt.us/bNuh3>), введено «Проектний менеджмент», докторська програма з філософії в КНУТШ (<https://cutt.us/4IJoN>), введено ОК «Сучасна філософія: аксіологічні, методологічні та соціальні аспекти».

Досвід програм ЗВО-партнерів було враховано в рамках стажувань, підвищення кваліфікацій, зокрема: Рупташ О. у Байройтському ун-ті (01.05.2022 р. 31.07.2022, Німеччина http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=10006), Горохолінської І. (у Вільнюському університеті (Литва), 26.04 – 26.05. 2021 рр. Підтвердження про стажування на сайті ЧНУ.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт ВО за спеціальністю 033 Філософія третього (освітньо-наукового) рівня ВО затверджений (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/04/01/033-Filosofiya.dok.filosof.287-01.04.2022.pdf>) Відповідно до Стандарту (Наказ МОНУ №287, 01.04.2022) авторами ОНП було враховано ОК та ПП, що не суперечило рекомендаціям здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів. Відповідно до інформації, що була подана на зустрічах відбулася зміна кредитів НП, а саме: НП 2020/21 н.р становили 32 кредити, 2022/23 н.р. після затвердження Стандарту – 40 кредитів. ОК6 «Сучасна філософія: аксіологічні, методологічні та соціальні аспекти» та ПП2 «Методологічно-дослідницький семінар» (МДС) – РН1; РН2 – ОК 1-4 «Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування», «Проектний менеджмент», «Академічна цифрова грамотність», «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО» та ПП2 «Методологічно-дослідницький семінар»; РН3 – ОК5, 6 «Етика. Наука. Соціум», «Сучасна філософія...» та ПП1-2 «Педагогічна (асистентська) практика» (ПаП), «Методологічно-дослідницький семінар»; РН4 – ОК2, 6 «Проектний менеджмент», «Сучасна філософія...» та ПП2 «Методологічно-дослідницький семінар»; РН5 – ОК5, 6 «Етика. Наука. Соціум», «Сучасна філософія...» та ПП2 «МДС»; РН6 – ОК 6 «Сучасна філософія...» та ПП1-2 «ПаП», «Методологічно-дослідницький семінар»; РН7 – ОК2, 3 «Проектний менеджмент», «Академічна цифрова грамотність»; РН8 – ОК2, 5 «Проектний менеджмент», «Етика. Наука. Соціум» та ПП2 «Методологічно-дослідницький семінар»; РН9 – ОК1, 3, 4 «Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування», «Академічна цифрова грамотність», «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО» та ПП1 «Педагогічна (асистентська) практика», що підтверджено в матеріалах ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОНП 033 «Філософія» розроблено відповідно до потреб особливостей мультикультурного, поліконфесійного транскордонного регіону, яким є Чернівецька область. Сильною стороною є запозичення досвіду реалізації подібних ОП вітчизняних та європейських ЗВО для розробки та подальшого удосконалення, також участь в обговоренні стейкхолдерів та участь аспірантів як фахівців, зокрема в роботі МАН та науковій бібліотеці. Під час розробки ОК «Філософія» враховано досвід ОНП НАУКМА докторська програма з філософії в КНУТШ досвід програм ЗВО-партнерів у Байройтському ун-ті у Вільнюському університеті (Литва).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкою стороною даного критерію є відсутність інформації щодо ОНП в період з 2019 по 2022 рік, що було зазначено як варіант до якого не було внесено змін. Більш активно залучати до обговорення ОНП випускників та здобувачів даної програми, що потребує регулярного обговорення та проведення моніторингу реалізації ОНП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Враховуючи аналіз матеріалів самооцінювання, сайт ЧНУ, ряд зустрічей ЕГ констатує та підтверджує повну відповідність поданих матеріалів, зв'язок з місією та стратегією ЗВО. Членами ЕГ під час зустрічей з гарантом, здобувачами, роботодавцями та іншими стейкхолдерами було підтверджено повну відповідність всіх зацікавлених сторін в обговоренні ОНП. Ознайомившись з матеріалами ОНП, НП та на зустрічі з гарантом було опрацьовано інформацію щодо формулювання цілей і ПРН з врахуванням тенденцій розвитку професії філософа та змінами на ринку праці, урахуванням галузевого та регіонального контексту та підтверджено повну відповідність. Відповідно до

Стандарту авторами ОНП було враховано ОК та ПП, що не суперечило рекомендаціям здобувачів, роботодавців та інших стейкхолдерів. У період з 2019 по 2022 рік відбулася зміна кредитів НП, а саме: НП 2020/21 н.р становив 32 кредити, 2022/23 н.р. після затвердження Стандарту – 40 кредитів. На період проведення акредитації ОНП за 2023 рік було дотримано вимог Стандарту у повній відповідності. Рівень відповідності даного критерію заслуговує на оцінку В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми згідно навчального плану https://drive.google.com/file/d/1jtwzuiXTHCITwhKQEukPFKEKXFwm08_U/view становить 40 кредитів ЕКТС. Даний навчальний план було затверджено 29 червня 2023 року. Обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти - 28 кредитів ЕКТС та 12 кредитів ЕКТС відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти, що відповідає Стандарту вищої освіти для третього рівня, галузі знань 03 – Гуманітарні науки, спеціальності 033 – Філософія та внутрішній нормативно-правовій базі ЧНУ. Натомість на сайті ЧНУ в наявності Навчальні плани 2016/17/19 року та 2023 року. На зустрічі з гарантом, завідувачем кафедри, опрацюваннями матеріалів, що розміщено на сайті, члени ЕГ прийшли до висновку про неможливість повноцінної підготовки за освітньою програмою 033 «Філософія», зокрема в 2019 році, де загальний обсяг НП становив 32 кредити. Матеріали ОНП з періоду 2020/21/22 рр. відсутні. Разом з тим аспірант четвертого року навчання, що планує виходити на захист не опанував ОНП в повному об'ємі, як такий, що навчався за навчальним планом, загальна кількість якого налічує 32 кредити ЕКТС. <https://drive.google.com/file/d/1CceaLfkFutihQHFUhnDXMHAlA3D1X9BF/view>

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

О Н П «Філософія» третього рівня вищої освіти затверджено Вченою радою ЧНУ 29.06.2023 року. <https://drive.google.com/file/d/1P8DT6VME4ucEQYDhMbSxtwMDDecy6KWh/view> ОНП має чітку структуру та розроблена відповідно до рекомендацій щодо розробки даних програм. Проектна група складається з викладачів кафедри філософії та культурології, а саме: Бродецький О. – доктор філософських наук, доцент кафедри філософії, гарант ОП; Рупташ О. – докторка філософських наук, доцентка кафедри філософії, завідувачка кафедри філософії та культурології; Горохолінська І. – докторка філософських наук, доцентка кафедри філософії та культурології; Починок І. – кандидатка філософських наук, доцентка кафедри філософії та культурології. ОНП складається з профіля ОНП зі спеціальності 033 «Філософія», переліку компонентів освітньо-професійної програми та їхньої логічної послідовності. Перелік вибіркового компонентів становить 25% від загальної суми кредитів. Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми не викликає сумнівів, відповідно більша частина ОК припадає на 1 семестр та відповідно до рекомендацій стейкхолдерів методологічний семінар викладається в 2 семестрі. Чітко прописана науково-дослідна складова. ОНП містить матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, матрицю забезпечення програмних результатів навчання (РН) відповідним компонентам освітньої програми та Матрицю відповідності визначених Стандартом та освітньо-науковою програмою результатів навчання та компетентностей.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для даної спеціальності відповідно до Стандарту ВО зі спеціальності 033 Філософія для третього рівня ВО (Наказ МОНУ №287, 01.04.2022: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/04/01/033-Filosofiya.dok.filosof.287-01.04.2022.pdf>, с. 5) що прописано в ОП. Зокрема, теоретичний зміст предметної сфери складають: комплекс ідей, понять, категорій, теорій, принципів, методів, концепцій, підходів, стратегій філософії як фундаментального способу культурної рефлексії, а також функціонування і трансформація інтелектуальних практик. Методи, методики та технології: методологічні підходи сучасної філософії, сучасні методики викладання філософії, сучасні цифрові технології. ЕГ підтверджено відповідність предметної області ОК ОНП. Силабуси освітніх компонентів є в наявності та розміщені на сайті ЧНУ http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=12571 Ознайомившись з Силабусами дисциплін підтверджується, що «Етика. Наука. Соціум» розкриває зміст взаємозв'язків між етикою, наукою і суспільством, виражених в ідеях, поняттєво- категорійному апараті, принципах і філософських концепціях минулого й сьогодення. Оволодіння здобувачами методологічними підходами сучасної філософії, сучасними методиками викладання філософії, цифровими технологіями відіграють компоненти Циклу практичної підготовки: ПП 2 – Методологічно-дослідницький семінар, ПП 1 – Педагогічна (асистентська) практика, та ОК3 – Академічна

цифрова грамотність. Вибіркові освітні компоненти дозволяють охопити онтологічну, гносеологічну, аксіологічну, соціально-філософську проблематику з урахуванням новітніх методологічних орієнтирів філософського знання. Це: «Наука в аксіосфері культури», «Комунікативний потенціал епістемології», «Парадигми гуманітарного пізнання», «Філософія культури», «Методологічні аспекти соціальної філософії», «Філософські контексти семіотики», «Методологічні проблеми філософії релігії», «Сучасне богослов'я та питання секуляризації», «Класичні мови», «Мова філософських текстів», «Феноменологічний методологічний дискурс», «Креативне мислення». Дисципліни «Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування» (обов'язкова) та «Класичні мови» й «Мова філософських текстів».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

На сайті ЧНУ висвітлено нормативні документи щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме: Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ЧНУ: https://drive.google.com/file/d/1vO1VcACnRAowBDf-7q2_SW2sHeQj0aYh/view Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича <https://drive.google.com/file/d/14UAVRHptFJkoS4NW5h35lDhfpsqOsyrrp/view> Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/14PoxHnt_u7rPqGbGu3cccWyTRXbI5-Gg/view Відповідно до нормативної бази ЧНУ та Стандарту вищої освіти здійснюється вибір навчальних дисциплін (в обсязі 12 кредитів ЕКТС – 30% від загальної кількості, що відповідає вимогам Закону «Про Вищу освіту»), що було підтверджено на зустрічі зі здобувачами. Також аспіранти підтвердили саму процедуру вибору дисциплін, а саме: ознайомлення їх з переліком дисциплін, інформацією щодо термінів вибору. Здобувачі обирають дисципліни відповідно до навчальних планів (освітніх програм, за якими вони навчаються, а також із дисциплін загальноуніверситетського каталогу). Каталог вибіркових загальноуніверситетських дисциплін знаходиться на сайтах випускових кафедр (<https://www.chnu.edu.ua/university/normativni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-realizatsii-studentamy-prava-na-vybir-navchalnykh-dystsyplin/> с.4). Силабуси вибіркових дисциплін оприлюднені на сайті http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=12571 Передбачено обрання вибіркових дисциплін у II семестрі першого року навчання (4 дисципліни на семестр). ОНП містить перелік вибіркових дисциплін. Натомість, каталоги вибіркових дисциплін рекомендовано оновлювати кожного року, тому недоцільно їх прописувати в ОНП. Також аспіранти підтвердили пропозиції самих аспірантів чи в координації з потенційним науковим керівником формування здобувачем дослідницької пропозиції, на основі якої під час обговорення на засіданні кафедри спільно зі здобувачем формується тема дослідження. Врахування інтересів, потреб і можливостей здобувача під час формування індивідуального плану аспіранта, в якому визначаються індивідуальні завдання, терміни їх виконання та форми звітності. Проте, що стосується роботи над індивідуальним планом аспіранти чітко не змогли надати інформацію щодо процедури невиконання навчального індивідуального плану вказавши на те, що робота схвалюється та з а р а х о в у є т ь с я . На сайті ЧНУ розміщено результати опитування аспірантів <https://drive.google.com/file/d/1okdJo2CZELYWaFoPVeB4Ji18WaAYj-kH/view> Здобувачі підтверджують, що серед дисциплін вільного вибору достатньо таких, що відповідають науковим та особистим інтересам – 100%. Натомість перелік вибіркових дисциплін та час відведений на їхнє вивчення є оптимальним для набуття компетентностей за обраною спеціальністю для 80% опитаних, 20% частково.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Відповідно до НП ОНП для здобувачів спеціальності 033 «Філософія» передбачено «Педагогічна (асистентська) практика» та «Методологічно-дослідницький семінар». Вони спрямовані на формування СК4, СК3, СК6 та забезпечують РН 3, РН6, РН9. Аспіранти проходять практику на кафедрі філософії та культурології ЧНУ. На запит додаткових документів було надано робочі програми з практики, відгуки наукових керівників, звіти про проходження педагогічної (асистентської) практики аспірантами, що були затверджені на засіданні кафедри філософії та культурології. Разом з тим інформації щодо практики на сайті ЧНУ висвітлено не було. Ведеться щоденник із самоаналізом роботи. Практика завершується звітом. Диференційований залік з практики оцінюється за 100-бальною шкалою з урахуванням якості виконання кожного її виду і здобутих результатів, що прописано в програмі практик. Звіт та витяг з протоколу засідання кафедри про його затвердження аспіранти подають до відділу аспірантури та докторантури. Їх враховують під час атестації за навчальний рік. «Методологічно-дослідницький семінар», що був введений як рекомендація при обговоренні та удосконаленні ОНП апробує методологічний інструментарій дисертаційних досліджень через ознайомлення із засадами сучасних філософських методологій, обговорення сильних та слабких сторін методології дисертантів. Крім того на сайті ЧНУ <https://drive.google.com/file/d/1okdJo2CZELYWaFoPVeB4Ji18WaAYj-kH/view> розміщено результати анкетування аспірантів, що високо оцінили формування практичних навичок та знання, необхідні для подальшої професійної діяльності. З 5 опитаних відповідь так – 100%

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Вивчивши матеріали самоаналізу, ознайомившись з сайтом ЧНУ та на зустрічах з гарантом, аспірантами підтверджено набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок soft skills. Зокрема: ОК5 – на набуття навичок етичного регулювання взаємодії в соціумі та науковій діяльності, ОК6 сприяє розв'язанню нагальних етичних та соціальних проблем, орієнтує на критичне мислення. ОК1, ОК2, ОК3 та ОК4 розвивають комунікативні навички, позитивне мислення, уміння працювати в команді. Вибіркові дисципліни програми також орієнтують на поглиблення таких навичок. На сайті ЧНУ знаходиться інформація, що підтверджує формування soft skills через проведення заходів, організованих Радою молодих учених університету та факультету (<https://cutt.us/hzULA>), засідання «Філософської лабораторії» спільно з обласною науковою бібліотекою, <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15863>, доєднання як членів журі до організації університетського «Філософського турніру» (аспіранти С.Рачук, М. Петрашук, А. Попаденко <http://philology.chnu.edu.ua/?p=13809> <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15839>, соціально значущих проєктів (випускниця 2023 р. К.Сербін <https://suspilne.media/amp/490537-u- cernivcah-pidpriemica-vigrala-grant-u-majze-40-tisac-griven-na-navcalnomu-intensivi/>), волонтерства на підтримку ЗСУ, М. Петрашук <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15822>. Аспіранти М. Рачук та М. Петрашук долучилися в листопаді 2023 р. до осінньої школи «From Research to Market» <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15905>.

7. Зміст освітньої програми урахуває вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Аналіз матеріалів самооцінювання та інформація на сайті ЧНУ підтверджує інформацію щодо вимог для посад «доцент», «професор» (п.2.1 та п.7) https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/standarty/2021/03/25/Standart%20na%20hrupu%20profesiy_Vykladachi%20zakladiv%20vyshchchoy%20osvity_25.03.pdf.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

На сайті ЧНУ розміщено Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича https://drive.google.com/file/d/1vO1VcACnRAowBDf-7q2_SW2sHeQjoaYh/view, що регламентує підхід, який закладений для забезпечення ефективності функціонування процесу навчання. Організація освітнього процесу за третім рівнем вищої освіти в ЧНУ відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання за спеціальністю 033 «Філософія» ОНП 2023 р. Аудиторне навантаження дисциплін, передбачених для вивчення на цьому рівні вищої освіти, становить 35% від загального освітнього навантаження (420 год.) Обсяг самостійної роботи аспіранта становить 65% (780 год.) від загального обсягу навчального часу аспіранта. Самостійна робота з кожної навчальної дисципліни регламентована навчальним планом; її зміст визначений робочою програмою навчальної дисципліни та силабусом. Опитування студентів показує, що обсяг самостійної роботи здобувачів є оптимальним пропорційно до аудиторних занять. З 5 відповідей 80% так, 20% частково. <https://drive.google.com/file/d/1okdJo2CZELYWaFoPVeB4Ji18WaAYj-kH/view> Натомість не вдалося встановити відповідність обсягу освітньої програми та окремих освітніх компонентів для НП за попередні роки 2020/21/22 у зв'язку із відсутністю даних матеріалів.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На сайті ЧНУ у вільному доступі розміщено Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича від 30 серпня 2023 року, протокол №9 <https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-dualnu-formu-zdobuttia-vyshchoi-osvity-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/> За ОНП спеціальності 033 «Філософія» не здійснюється підготовка здобувачів ВО за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивними практиками є залучення студентів до участі в роботі МАН, управлінських організацій міста, роботи з учнями шкіл, творчого потенціалу молоді, наукових бібліотеках та ін., що відповідає формуванню компетентностей зазначених в ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Інформація щодо підготовки аспірантів в період 2020/21/22 рр відсутня на сайті ЧНУ. В 2019 році загальний обсяг НП становив 32 кредити, що було озвучено на зустрічах. Разом з тим аспірант четвертого року навчання, що планує виходити на захист не опанував ОНП в повному об'ємі, як такий, що навчався за навчальним планом, загальна кількість якого налічує 32 кредити ЕКТС. Недоцільність прописувати в ОНП перелік вибіркових дисциплін, що рекомендовано оновлювати кожного року.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

На сайті ЧНУ в наявності Навчальні плани 2016/17/19 року та 2023 року. Матеріали ОНП з періоду 2020/21/22 рр. відсутні. В 2019 році загальний обсяг НП становив 32 кредити. Аспірант четвертого року навчання, що планує виходити на захист не опанував ОНП в повному об'ємі, як такий, що навчався за навчальним планом, загальна кількість якого налічує 32 кредити ЕКТС. Відповідно до нормативної бази ЧНУ та Стандарту вищої освіти здійснюється вибір навчальних дисциплін (в обсязі 12 кредитів ЕКТС – 30% від загальної кількості). Каталог вибіркових загальноуніверситетських дисциплін знаходиться на сайтах випускових кафедр. Також, ОНП містить перелік вибіркових дисциплін. Натомість, каталоги вибіркових дисциплін рекомендовано оновлювати кожного року, тому недоцільно їх прописувати в ОНП. Практична підготовка включає проведення практики студентів, серед яких організації, залучені до реалізації стратегій розвитку міста, роботи з учнями шкіл, творчого потенціалу молоді та ін., що відповідає формуванню компетентностей зазначених в ОНП. На сайті ЧНУ та у поданих додаткових матеріалах міститься інформація щодо проведення заходів, участь у яких сприяє формуванню soft skills здобувачів ОНП «Філософія». Враховуючи невідповідність вимог щодо матеріалів ОНП в період 2020/21/22 рр. та переліку вибіркових дисциплін, рівень відповідності даного критерію Е.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до аспірантури Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії від 24 квітня 2023 р. протокол №4 містяться на сайті ЧНУ <https://www.chnu.edu.ua/abiturientu/pravyla-priyomu/aspirantura-ta-doktorantura/> та є такими, що відповідають наказу МОН України, постанові Кабінету Міністрів України є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Крім того на сайті ЧНУ в розділі аспірантура та докторантура <https://www.chnu.edu.ua/nauka/zdobuvachu-naukovoho-stupenia/aspirantura-ta-doktorantura/dokumenty-dlia-aspirantiv-ta-doktorantiv/> розміщені нормативно-правові документи, накази про склад предметних комісій, розклад вступних випробувань до аспірантури, про плату за навчання, про зарахування аспірантів та всі необхідні матеріали щодо вступу в аспірантуру ЧНУ.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На сайті ЧНУ в розділі аспірантура та докторантура <https://www.chnu.edu.ua/nauka/zdobuvachu-naukovoho-stupenia/aspirantura-ta-doktorantura/dokumenty-dlia-aspirantiv-ta-doktorantiv/> розміщені всі необхідні документи, що регламентують вступ до аспірантури. Крім того в Правилах прийому (<https://www.chnu.edu.ua/media/hs3dynlu/pp-aspirantura-2023.pdf>) зазначено, що вступ може здійснюватися на основі ступеня магістра/спеціаліста за результатами вступних випробувань (іспит з іноземної мови та іспит зі спеціальності). <https://www.chnu.edu.ua/nauka/zdobuvachu-naukovoho-stupenia/aspirantura-ta-doktorantura/>. Така ж інформація подана і в матеріалах ОНП. В нормативних документах підтверджено доступність для абітурієнтів, які вступають з дипломом РВО «магістр» з іншої спеціальності, що включає фахову співбесіду зі спеціальності 033 «Філософія» та подальшу рекомендацію або не рекомендацію до проходження іспитів. В правилах прийому прописано можливість звільнення від складання іноземної мови при наявності сертифікату (п. 7,2 правил прийому).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ЧНУ розміщено всі необхідні документи, що регламентують правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а саме Положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://drive.google.com/file/d/1qldRrM9nI2Hs23dnCYhH2vtYw3ho6eRe/view>). Про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення, надання академічної відпустки здобувачам вищої освіти...» (https://drive.google.com/file/d/1mcLJ7gatWo5UkfZeUJL1EL8W_2vWtzx/view) Дані документи доступні для всіх учасників освітнього процесу. Частина регламентації для здобувачів третього рівня вищої освіти прописана в п.3, пп3.1. В п.3.10 визначено право аспіранта на визнання набутих компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін, що також зазначається в ОНП. Документ «регламентує визначення понять, зокрема «переведення», а також регламентує критерії та принципи, згідно з якими здійснюються подібні процеси.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Ознайомившись з матеріалами самоаналізу, сайтом ЧНУ та провівши ряд зустрічей члени ЕГ підтверджують наявність всіх необхідних документів для визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті. На сайті ЧНУ розміщено Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти у ЧНУ (<https://drive.google.com/file/d/100CftXHLrgqS-T43aFun6blUvZO7Zozi/view>), що є доступним для всіх учасників освітнього процесу та містить всі необхідні положення. Підтверджується це і процедурою прийому та всією необхідною документацією, що знаходиться на сайті аспірантури та докторантури ЧНУ <https://www.chnu.edu.ua/media/hs3dynlu/pp-aspirantura-2023.pdf> Здобувачами була підтверджена обізнаність з правилами визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, проте таких випадків саме на ОНП «Філософія» не було. Натомість на зустрічі з аспірантами та на зустрічі з професорсько-викладацьким складом було підтверджено перезарахування кредитів ЕКТС в межах певних нормативних курсів, а саме, Сертифікат про відвідування щорічного тренінгу з академічної доброчесності зараховувався в курсі «Методологічно-дослідницький семінар» за темами, що стосується академічної доброчесності (Заплітний М. та Рачук С.) <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15716>.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

По Критерію 3 сильних сторін та позитивних практик не виявлено. Проте вся необхідна нормативно-правова база щодо правил прийому на навчання за освітньою програмою є чітка та зрозуміла, не містять дискримінаційних положень, положення «Про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ» містять чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, положення про взаємодію формальної та неформальної освіти у ЧНУ визначають правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Дані положення є доступними для всіх учасників освітнього процесу та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабких сторін не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Сайт ЧНУ в розділі аспірантура та докторантура містить всі необхідні документи, що регламентують вступ до аспірантури, Положення щодо правил визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Аспіранти обізнані з нормативно-правовою базою, що стосується перезарахування

дисциплін з інших ЗВО, визнання результатів отриманих у неформальній освіті. Також учасники зустрічей підтвердили доступність та зрозумілість даної документації. Даний критерій повністю відповідає інформації, що заявлена в самоаналізі, підтверджено на зустрічах та відповідає критерію В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Вивчення відомостей про самооцінювання, зустрічі з гарантом, науково-педагогічними працівниками, які реалізують ОНП, здобувачами освітньо-наукового ступеня, які навчаються на ОНП та із авторами відомостей про самооцінювання засвідчили, що форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання і ґрунтуються на засадах освітньої діяльності університету, які відображені у статуті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/university/normativnidokumenty/statut/>). Інформація про всі форми та методи навчання і викладання, форми контролю знань, досягнення програмних результатів навчання на ОП міститься в силабусах кожної дисципліни, які розміщені на сайті кафедри філософії та культурології. Аналіз даних у Таблиці 3 (Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання) свідчить про відповідність форм і методів навчання ПРН. Лекції, семінарські / практичні заняття доповнюються електронним навчанням у системі Moodle, де розміщені силабуси ОК та інформація про форми та методи навчання і викладання, що було продемонстровано Марією Чікарьковою (дисципліна «Сучасна філософія: аксіологічні, методологічні та соціальні аспекти» <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6739> та Іриною Горохолінською (дисципліна «Методологічно-дослідницький семінар» <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=7165> під час резервної зустрічі (відео резервна зустріч). Виконання наукової складової здійснюється відповідно до індивідуальних планів здобувачів. Студентоцентрований підхід у виборі форм та методів навчання і викладання підтверджують результати опитувань здобувачів ВО, які наведені на сайті кафедри (<https://drive.google.com/file/d/1okdJo2CZEIYWaFoPVeB4Ji18WaAYj-kH/view>) та самі здобувачі ВО під час зустрічей. Враховуються наукові інтереси здобувачів ВО під час вибору тем дисертації та дисциплін за вибором.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Загальна нормативна інформація щодо цих процедур розміщена на сторінці аспірантури та докторантури (<https://www.chnu.edu.ua/nauka/zdobuvachu-naukovoho-stupenia/aspirantura-ta-doktorantura/>), а прицільна – на сторінці ОП на сайті філологічного факультету: <http://philology.chnu.edu.ua/>. Конкретні вимоги до критеріїв оцінювання окремих ОК, очікуваних РН за цими ОК вміщені в силабуси цих ОК: http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=12571 Однак варто зазначити, що ОК «Етика. Наука. Соціум» станом на момент початку акредитації була визначена в силабусі як вибіркова, а в силабусі ОК Креативне мислення у розділі «Загальна інформація» вказана навчальна дисципліна «Філософія культури», а у розділі «Структура змісту навчальної дисципліни» не зазначені години самостійної роботи – як загальна кількість, так і по окремим темам. Наведені посилання та сторінку аспірантури та докторантури та сайт факультету є неконфіденційними.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОП цілком націлена на синергію освітньої та наукової складової підготовки здобувачів. Здобувачі ОП долучаються до всіх науково-методичних семінарів кафедри, здобуваючи конкретні навички науково-організаційної роботи. На таке поєднання націлені ОК ОП: ОК1 орієнтує на роботу в межах дисертації – здобувачі працюють з науковим текстом з тематики свого дослідження, його науково-категоріальним апаратом; ОК3 орієнтує на працю з наукометричними базами, більше дізнаватися про вимоги наукових журналів; ОК6 демонструє актуальні методологічні програми з філософії, які можуть бути застосованими в дослідженні; ПП2 за структурою цілком націлений на практичну співпрацю з викладачем щодо підготовки дисертації. Наукові конференції, які проводяться кафедрою <http://philology.chnu.edu.ua/?p=7603>, <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15639> факультетом <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6854?show=full>, університетом <https://www.chnu.edu.ua/nauka/pov-iazani-pidrozdzily/rada-molodykh-vchenykh/konferentsiikursy/>, а також іншими ЗВО, до яких долучаються здобувачі, є форматом реалізації навчання через дослідження на ОП. Залучаючись до міжнародної співпраці <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15905> здобувачі навчаються європейським практикам і відповідно до них можуть здійснювати дослідництво. Форматом поєднання дослідницько-освітньої складової в міждисциплінарному контексті є проведення інтегративних семінарів випускової кафедри філософії й економічного факультету <http://philology.chnu.edu.ua/?p=12441>. Однак у ЧНУ відсутнє фахове видання з філософії, у яких здобувачі можуть публікувати результати власних досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

НПП перманентно оновлюють ОК на основі наукових досягнень у сучасних практик у галузі філософії. Зокрема, О. Бродецький використовує в ОК «Етика. Наука. Соціум» методологічні напрацювання своєї монографії «Етичні цінності в релігіях: гуманістична синергія ідей», в тому числі, принцип гуманістичної синергії етичних ідей різних світоглядних традицій. О. Рупташ під час формування змісту і викладання ОК «Сучасна філософія: аксіологічні, методологічні та соціальні аспекти» покликається на досвід організації та роботи чит. групи «Feminist Philosophy Reading Group», отриманий під час стажування у Байройтському університеті. Досвід І. Горохолінської, яка є членом Спеціалізованої вченої ради Д 26.051.21 та проводила тренінги для молодих вчених з написання статей у фахових та наукометричних наукових виданнях, норм науково-дослідницької роботи згідно з принципами акад. доброчесності, дозволив їй в межах ОК «Методологічно-дослідницький семінар» обговорювати й опрацьовувати зі здобувачами найактуальніші проблеми філософії. М. Чікарькова оновлювала курси через навчання на онлайн-платформах, що підтверджено відповідними сертифікатами.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація освітньої та наукової діяльності здобувачів і НПП ОНП є надзвичайно важливим і перспективним напрямком діяльності ЗВО. Інтернаціоналізація діяльності на ОНП реалізується у відповідності до «Стратегічного плану розвитку ЧНУ на 2019/26 рр.» та регулюється Положенням про академічну мобільність, стратегії інтернаціоналізації. У локальній мережі університету є доступ до баз даних Scopus (реферативна база даних цитувань), Web of Science (реферативна база даних цитувань), Cambridge University Press (книги), Springer Nature (повнотекстова база даних), JSTOR Archive Journals (повнотекстова база даних), міжбібліотечного абонементу RapidILL, платформи Coursera та інформаційних освітніх ресурсів, актуальних для ОПП. Також в ЧНУ функціонує система EDUoam. Робота ЕГ у фокус-групах виявила, що практика інтернаціоналізації забезпечується через можливість брати участь у міжнародних грантових програмах, міжнародних стажуваннях, співпраці з іноземними партнерами. Здобувачка ВО М. Петрашук долучилася в травні 2023 р. до «Літньої школи демократії: Україна на шляху до Європи (м. Вроцлав, Польща) <http://philology.chnu.edu.ua/?p=13989>, М.Петрашук і С. Рачук взяли в листопаді 2023 р. участь в Осінній школі консорціуму Unita <http://philology.chnu.edu.ua/?p=15905> (відео Зустріч 3). Викладачі кафедри проходять закордонні стажування та беруть участь в інших наукових заходах за кордоном (О. Рупташ І. Горохолінська, М. Чікарькова, С. Балінченко). І. Горохолінська наказом ректора №414 від 8.11.2023 призначена координатором від ЧНУ в альянсі європейських університетів UNITA.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До позитивних сторін ОНП ЕГ відносить той факт, що у вільному доступі на сайті ЗВО присутня вся необхідна інформація щодо організації освітнього процесу в аспірантурі: ОНП, навчальний план, силабуси нормативних та вибіркових дисциплін. Форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу і принципам академічної свободи. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Сильна сторона ОП пов'язана з інтерналізацією ЗВО, потужними міжнародними зв'язками кафедри філософії та культурології та можливостями бібліотеки, зокрема доступом до 5 міжнародних баз даних (серед яких Scopus та Web of Science). У 2023 році здобувачі ВО долучилися до «Літньої школи демократії: Україна на шляху до Європи (м. Вроцлав, Польща) та взяли участь в Осінній школі консорціуму. Безумовно сильною стороною є системне проходження НПП закордонних стажувань та їх участь в інших наукових заходах за кордоном. Одна з НПП призначена координатором від ЧНУ в альянсі європейських університетів UNITA. Сильною стороною є діяльність Ради молодих вчених ЧНУ, яка сприяє оптимізації науково-дослідної роботи здобувачів ВО та НПП. 3-поміж позитивних аспектів варто відзначити роль наукової бібліотеки ЧНУ в забезпеченні якості освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Навчальним ОНП передбачено вивчення 5 дисциплін циклу загальної підготовки загальним обсягом 15 кредитів ЄКТС та 2 дисциплін циклу професійної підготовки загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС, при цьому частина здобувачів, що вступила на ОНП не мають фахової філософської освіти. Розширення дисциплін циклу професійної підготовки допоможе кращим чином сформувати СК, яких в ОНП передбачено 8. Це підтверджують результати опитування здобувачів ВО, 40% яких вважають перелік обов'язкових дисциплін та час, відведений для їх вивчення є оптимальним для набуття компетентностей за обраною спеціальністю, частково оптимальним. У навчальному плані

кафедрою, що забезпечує викладання дисциплін за вибором, вказана випускова кафедра філософії та культурології, причому здобувачі ВО можуть обирати дисципліни, запропоновані кафедрою румунської та класичної філології та зі списку загальноуніверситетських дисциплін. На думку ЕГ, даний стовпчик варто залишати порожнім і уточнювати в робочому плані після здійснення здобувачами ВО вибору даних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОНП «Філософія» в цілому відповідає критерію 4. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених цілей і ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Усім учасникам ОП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Науково-педагогічні працівники оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. На ОНП активно реалізується інтернаціоналізація її діяльності. Виявлені ЕГ недоліки можуть бути усунені в найближчій перспективі, що покращить якість даної ОНП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи у межах навчальних дисциплін ОП реалізуються згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ», «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ», що знаходяться у вільному доступі на сайті ЧНУ, та передбачають такі види контролю – вхідний, поточний, підсумковий (різновидом якого є семестровий), атестація. Вхідний контроль проводиться з ініціативи викладача, який здійснює викладання дисципліни, і дозволяє визначити рівень засвоєння тієї чи іншої теми ОК, а семестровий контроль дозволяє комплексно оцінити досягнення РН. Під час поточного контролю знань використовуються такі форми: усне опитування, фронтальне опитування, есе (з можливістю його захисту), проекти, творчі завдання, розробка та представлення мультимедійних презентацій, розв'язання проблемних ситуацій (кейсів), поточне та проміжне тестування, контрольні роботи, а також самооцінка й самоаналіз, аналітична довідка. Форми підсумкових контрольних заходів (залік, екзамен) визначаються навчальним планом ОП з урахуванням запланованих РН. Форма проведення підсумкового контролю обирається викладачем відповідно до визначених у силабусі навчальної дисципліни РН (усна чи письмова відповідь, тестування, виконання навчального проєкту тощо) та затверджується методичною комісією кафедри. За ОП підсумкова атестація здобувачів передбачається у формі публічного захисту дисертації згідно з чинними в державі нормами, які зафіксовані у відповідних нормативних актах університету <https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-atestatsiiuzdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii/> Вивчення самоаналізу та зустрічі із стейкхолдерами показали, що форми контролю та їх методичне забезпечення є чіткими та зрозумілими. Зворотній зв'язок студентів з викладачами можливий в системі Moodle та через групи в соц. мережах.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів ВО відповідає Стандарту вищої освіти зі спеціальності 033 Філософія третього (освітньо-наукового) рівня освіти затвердженого Наказом МОНУ № 287 01.04.2022 р. (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/zatverdzeni%20standarty/2022/04/01/033-Filosofiya.dok.filosof.287-01.04.2022.pdf>) і здійснюється через публічний захист дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді. Стан готовності дисертації до захисту визначається науковим керівником. Аспірант допускається до захисту за умов повного виконання індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи. Відповідні процедури регламентуються Положенням про атестацію здобувачів ВО ступеня доктора філософії

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ» (<https://drive.google.com/file/d/1aDDzrMzuZ7OA1CervuLzeYlONEosLySV/view>), розділом 2 якого регулюються форми та процедури проведення контрольних заходів. Додатком до «Положення про організацію освітнього процесу» визначено процедури проведення контрольних заходів із застосуванням дистанційних технологій навчання та контролю за якістю знань (в умовах змішаної форми навчання: <https://drive.google.com/file/d/12PeO8VqGqWNJriqcCy5dR9LHygBaJ6-W/view>). Дані документи є у вільному доступі на сайті ЗВО. Механізми для унеможливлення необ'єктивності при організації та проведенні контрольних заходів визначені в Етичному кодексі ЧНУ (https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_Cep1-k98GPc9E8KznQ/view) і реалізуються завдяки методичному наповненню викладачами платформи Moodle (Положення про технологію електронного навчання в ЧНУ: <https://drive.google.com/file/d/1BPvMusfASqq-ffwSVaXkegdTfp4EpiW9/view>). Запобігання та врегулювання міжособистісних та групових конфліктних ситуацій в ЧНУ здійснюється відповідно до «Положення про засади безконфліктних комунікацій» (<https://drive.google.com/file/d/1ummmJIYeGbcMCAB9ltGonH1sLOK2e6jVkJ/view>). З метою уникнення конфліктних ситуацій щодо дотримання вимог академічної доброчесності письмові роботи перевіряються в системі UNICHECK, про що здобувачів повідомляють заздалегідь. Здобувачі ВО ознайомлені з алгоритмом дій у випадку необ'єктивного оцінювання. Під час зустрічі здобувач 4 року навчання С. Рачук повідомив про скриньку довіри, якою можна скористатися, подавши скаргу до адміністрації ЗВО. Здобувач 1 року навчання А. Попаденко повідомив про досвід апеляції під час вступного іспиту до магістратури (відео Зустріч 3). Також здобувачі ВО можуть скористатися послугами служби медіації, що була створена у ЗВО 23.12.2023 р. під час вирішення конфліктних ситуацій.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Дотримання академічної доброчесності в ЧНУ регулюється «Правилами академічної доброчесності в ЧНУ»; «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату в ЧНУ»; «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту Вченої ради ЧНУ»; «Етичним кодексом ЧНУ»; «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ», які розміщені у відкритому доступі на сайті ЗВО. Правила академічної доброчесності обов'язкові для кожного члена університетської спільноти; вони є атрибутивною частиною контракту кожного науково-педагогічного, адміністративного чи іншого працівника, здобувача вищої освіти в ЧНУ. Всі документи є у вільному доступі на сайті ЗВО. Для дотримання вимог академічної доброчесності письмові роботи перевіряються в системі UNICHECK, про що здобувачів повідомляють заздалегідь. У науковій бібліотеці ЧНУ здійснюються такі перевірки. Аналіз відомостей про самооцінювання, зустрічі зі здобувачами ВО, представниками студентського самоврядування та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами засвідчили, що значна увага в ЧНУ приділяється популяризації серед здобувачів ВО політики академічної доброчесності. На сайті ЗВО в рубриці «Академічна доброчесність» (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>) розміщено нормативні документи, щорічний графік заходів із популяризації академічної доброчесності в ЗВО тощо. На сайті бібліотеки ЧНУ у рубриці «Академічна доброчесність» (http://library.chnu.edu.ua/?page=/ua/o7services/obasad_int) міститься інформація про систему UNICHECK, нормативну базу України щодо академічної доброчесності тощо (відео Зустрічі 3, 4, 7) Під час вивчення курсів «Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування», «Академічна цифрова грамотність», «Методологічно-дослідницького семінару» обговорюються питання наукової етики, відповідальності науковця та працівника освіти. Проводиться анонімне опитування учасників освітнього процесу на предмет порушень академічної доброчесності, прозорості та об'єктивності оцінювання. Розгляд порушень академічної доброчесності та прийняття відповідних рішень є прерогативою Етичних комісій, що діють у кожному структурному підрозділі (засади їх діяльності визначаються Етичним кодексом ЧНУ – Ч.ІІІ. Р.1;) та Комісії з питань академічної доброчесності ЧНУ (її склад, принципи і методи діяльності, порядок прийняття рішень передбачені «Положенням про виявлення та запобігання академічному плагіату» та «Положенням про постійну комісію з питань академічної доброчесності»).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

ОНП загалом відповідає критерію 5. До позитивних практик, на думку ЕГ, належить те, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти на ОНП є зрозумілими й дозволяють визначити досягнення аспірантом результатів навчання для окремого освітнього компоненту та / або освітньої програми в цілому. Нормативні документи, що регламентують контрольні заходи у межах дисциплін ОП знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО та передбачають такі види контролю – вхідний, поточний, підсумковий (різновидом якого є семестровий), атестація. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та

врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, що підтвердили здобувачі ВО. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності. Проводиться анонімне опитування учасників освітнього процесу на предмет порушень академічної доброчесності, прозорості та об'єктивності оцінювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не зважаючи на увесь спектр заходів щодо популяризації академічної доброчесності у ЗВО, здобувачам ВО відомі лише дві форми порушення академічної доброчесності – плагіат та самоплагіат, а головною формою відповідальності на порушення академічної доброчесності, за їх словами, є попередження (відео Зустріч 3). Виправленню цього недоліку може сприяти акцент на інших формах порушення академічної доброчесності з боку НПП, гаранта ОНП та наукових керівників.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

У відповідності до нормативних документів ЗВО визначено прозору систему проведення, оцінювання й можливого оскарження результатів контрольних заходів. Прописана чітка процедура апеляції у випадку незадоволення здобувача результатами оцінювання, з якою ознайомлені здобувачі ВО. Загалом, ОНП та освітня діяльність за цією програмою цілком відповідають Критерію 5 з незначними недоліками, які не впливають на результати навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кваліфікація викладачів ОПП відповідає вимогам Положення «Про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ЧНУ». Відповідність кваліфікації НПП освітнім компонентам визначається за п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності: викладання на ОНП здійснюють 4 докт. філос. н., 1 докт. екон. н., 1 докт. пед. н., 3 к. філос. н., 1 к. екон. н., 1 к. і. н., рівень кваліфікації яких є достатнім для успішного виконання ОП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП і регламентуються Положенням «Про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників ЧНУ». Заяви осіб, які беруть участь у конкурсі, попередньо обговорюють на засіданні кафедри в їх присутності. З НПП, який до цього не працював в університеті, проводять співбесіду. Кафедра може запропонувати провести відкриті заняття. Висновки кафедри про професійні та особистісні якості претендентів на посади НПП затверджують таємним голосуванням та передають на розгляд конкурсної комісії разом з окремими письмовими висновками учасників засідання (відео Зустріч 7).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Потенційними роботодавцями для випускників ОП постають ЗВО, наукові установи, органи місцевого самоврядування. Їх представники беруть участь в удосконаленні ОП, висловлюють зауваження, пропозиції, надають відгуки й рецензії, беруть участь в опитуваннях. Аспіранти розвивають професійні навички на майданчиках

роботодавців. Упродовж 2023 р. аспірант і бібліотекар відділу наукової інформації та бібліографії С. Рачук модерував дискусійні кола в межах проєкту «Філософська лабораторія», який реалізується в Черн. обл. універс. наук. бібліотеці, що підтвердила під час зустрічі в.о. директора бібліотеки Любов Шилук (відео Зустріч 5). Кафедра співпрацює з обласною держадміністрацією, громадськими організаціями, Чернівецьким наук.-досл. експертно-криміналістичним центром МВС України, Буковинською філією МАН. Аспірантка 3 року навчання М. Петрашук є науковим керівником роботи МАН у 2023 році.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У самоаналізі та на фокус групах із стейкхолдерами зазначалось, що кафедра запрошує експертів для проведення зустрічей і занять зі студентами. О. Мартиненко, к.ф.н., провідний фахівець з наукової роботи Чернівецького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру брав участь у наукових семінарах аспірантів кафедри, організовував роботу секції конференції кафедри. Б.Манчул, І. Скакун – к.ф.н., доценти Буковинського державного медуніверситету долучалися до презентації та обговорень результатів досліджень аспірантів на наукових семінарах і засіданнях кафедри. Стейкхолдери В. Мудраков – запрошений дослідник у Вестфальському університеті (Мюнстер, Німеччина) (відео Зустріч 5), І. Лазоревич – експертка проєкту «Підтримка урядових реформ в Україні» провели спільний науково-експертний семінар «Цінності і безпека: потенціал філософії та мистецтва» (30.11.2023 р.).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Сприяння професійному розвитку викладачів регламентуються положенням «Про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників». Університет надає змогу підвищувати кваліфікацію, стажуючись і за місцем роботи та навчаючись в докторантурі. Також університет сприяє стажуванню та підвищенню кваліфікації НПП в інших ЗВО України та за кордоном в рамках міжнародних угод з університетами-партнерами У ЧНУ проводиться конкурс грантів для молодих вчених, переможцями якого були у 2018 р. О. Рупташ, у 2021 р. – І. Горохолінська. У ЗВО діє система рейтингів. Викладачка ОП доц. І. Горохолінська займає перше місце в рейтингу університету серед доцентів за 2020-2022 роки. Зі слів першого проректора В. Балуха: «Найкращим викладачем згідно з рейтингом встановлюється доплата в обсязі 20% від посадового окладу». Закордонні стажування чи відрядження мали викладачі ОП О.Рупташ, І. Горохолінська, М. Чікарькова, С. Балінченко.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Розвитку викладацької майстерності сприяє організація ЧНУ для викладачів безкоштовних семінарів та тренінгів – робота з БД Scopus (16.11.2018), «Алгоритм підготовки до викладання фахових дисциплін англ. мовою» (29.01.2020 – 25.06.2020), підвищення якості викладання з використанням електр. навчання на Moodle (2020-2021). Розвитку викладацької майстерності також сприяє співпраця ЧНУ з Британською радою та Американськими радами, представники яких проводили тренінг з підвищення кваліфікації викладачів «Планування курсу і розробка навчальних подій як інструменти запобігання порушень акад. доброчесності і підвищення академічної культури» (26-27 квітня 2018 р.) та організовували роботу English Club (2019). На кафедрі було проведено семінар-марафон інтеракт. методів та інструментів навчання: Kahoot, Mentimeter, Jeopardy та ін. (2021).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До сильних сторін, за висновком ЕГ, належить якісно високий рівень науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання на ОНП, їх фаховість та наукова активність у сучасному науковому житті. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу – представники ЗВО, наукових установ, органів місцевого самоврядування беруть участь в удосконаленні ОП, висловлюють зауваження, пропозиції, надають відгуки й рецензії, беруть участь в опитуваннях. ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців – участь у наукових семінарах аспірантів і засіданнях кафедри брали О. Мартиненко, к.ф.н., провідний фахівець з наукової роботи Чернівецького науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Б. Манчул, І. Скакун – к.ф.н., доценти Буковинського державного медуніверситету. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з Британською радою та Американськими радами. ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом організації для викладачів безкоштовних семінарів та тренінгів – робота з БД Scopus (16.11.2018), «Алгоритм підготовки до викладання фахових дисциплін англ. мовою» (29.01.2020 – 25.06.2020), підвищення якості викладання з використанням електр. навчання на Moodle (2020-2021).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У ЗВО відсутнє фахове видання з філософії, де б здобувачі ВО та НПП могли б публікувати результати власних досліджень. Наслідком цього стало відставання здобувача 4 року навчання С. Рачука у термінах опублікування у фахових виданнях зі спеціальності 033 Філософія та необхідність піти в академічну відпустку. ЗВО також не стимулює розвиток викладацької майстерності НПП шляхом подання їх на відзначення відомчими нагородами та нагородами органів місцевого самоврядування.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП 033 «Філософія» в ЧНУ забезпечена якісним фаховим складом НПП. Викладачі на ОНП мають значний досвід наукової та педагогічної роботи, відповідну академічну кваліфікацію і є учасниками основних наукових подій на вітчизняному рівні. У навчальному процесі беруть участь експерти галузі та професіонали-практики. До перегляду ОНП активно залучаються роботодавці, регулярно здійснюється їх анкетування та опитування. Процедура конкурсного відбору НПП є прозорою. Є рейтинг викладачів, чільні місця в якому займають викладачі, що викладають на ОНП. У цілому, баланс сильних і слабких сторін демонструє відповідність встановленого ЕГ рівня цим критерієм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час зустрічі із представниками допоміжних підрозділів ЧНУ ЕГ встановила, що фінансування ЗВО в основному відбувається за кошти державного бюджету. Наразі за даною ОНП на державній формі навчаються 4 аспіранти, на контрактній формі – 6 аспірантів. У ЧНУ функціонує бібліотека (<http://surl.li/agqfg>). Бібліотека надає доступ до даних наукометричних баз Cambridge University Press (книги), Web of Science та Scopus (реферативні бази даних цитувань), ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals (повнотекстові бази даних); до міжбібліотечного абонементу RapidILL (<https://cutt.ly/EVo2rYE>). Для зручності доступу, в будівлі, де знаходиться кафедра філософії та культурології знаходиться бібліотека, що містить фахову навчально-наукову літературу для здобувачів вищої освіти та НПП. Під час фокус-групи було встановлено, що фінансове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення освітнього процесу є загалом достатніми для підготовки фахівців за ОНП: наявні навчальні корпуси, комп'ютерний клас, відповідне ліцензійне програмне забезпечення, аудиторії з мультимедійними засобами для читання лекцій та проведення практичних занять, мережа гуртожитків та спортивно майданчики. Будівлі університету обладнанні пандусами для забезпечення інклюзивності освітнього процесу. У навчальних корпусах та гуртожитках університету наявні укриття з наявними запасними виходами. На платформі MOODLE (<https://moodle.chnu.edu.ua/>) забезпечений доступ до силабусів та робочих програм навчальних дисциплін. Під час демонстрації змісту платформи MOODLE викладачі кафедри повідомили, що використання даного ресурсу наразі не є поширеною практикою через залучення здобувачів до очного навчання. Під час онлайн огляду приміщень університету було виявлено, що у навчальному корпусі відсутній Wi-Fi у вільному доступі. Гарант програми вказав, що здобувачі використовують кафедральний Wi-Fi та ресурс EduRoom.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей зі здобувачами та викладачами експертною групою було встановлено, що всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, що є необхідними для здійснення навчальної, викладацької та наукової діяльності в межах ОНП. Зокрема, наявний безоплатний доступ до комп'ютерних класів, фондів та електронних каталогів бібліотеки необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності. У гуртожитках також створені достатні умови для проживання та самостійного навчання аспірантів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У процесі онлайн огляду приміщень та фокус-груп спілкування зі здобувачами, гарантом ОНП та представниками адміністрації університету було встановлено, що освітнє середовище є загалом безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. У приміщеннях університету (навчальні корпуси, гуртожитки) наявні укриття. Університеті функціонує Соціально-психологічний центр ЧНУ: (<http://surl.li/pvsum>). У відповідному розділі вебсайту університету розміщені контакти практичних психологів та графік роботи. Під час фокус-груп було з'ясовано, що наразі в корпусі не функціонує їдальня. Здобувачі харчуються у закладах, які знаходяться поруч.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

З Відомостей про самооцінювання та інтерв'ювання фокус-груп здобувачів вищої освіти, студентського самоврядування, адміністрації університету, ЕГ встановила, що у ЧНУ надає такі види підтримки учасників освітнього процесу: Освітня підтримка: на сайті кафедри опублікований навчальний план та силабуси. Наукова підтримка: здобувачі мають можливість опубліковувати результати наукових досліджень в журналах категорії Б, брати участь у Всеукраїнській молодіжній конференції «Платон мені друг, але істина дорожча», відвідувати безоплатні мовні курси. Організаційна підтримка: розклад розміщений на платформі MOODLE, усі необхідні документи розміщені на сайті університету. Інформаційну підтримку здобувачі вищої освіти можуть одержати через наукового керівника, Раду молодих вчених (<http://surl.li/lmjvd>), відділ аспірантури та докторантури (<http://surl.li/nnrqy>), використовуючи вебсайти філологічного Факультету (<http://surl.li/evamc>). Консультативно-соціальну підтримку здобувачам ВО надають: Соціально-психологічний центр (<http://surl.li/grbxs>), профбюро, юридичний відділ (<http://surl.li/leelo>). Під час онлайн-зустрічі здобувачі вищої освіти зазначили про достатність організаційної, освітньої, інформаційної, консультативної, соціальної та психологічної підтримки з боку закладу вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Реалізація права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб визначена Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ (<http://surl.li/hikoi>) та Порядком супроводу для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп, а також надання їм соціально-психологічної допомоги (<http://surl.li/airdr>). Під час онлайн зустрічей зі здобувачами ВО, студентським самоврядуванням, НПП, адміністрацією університету та онлайн огляду матеріально-технічної бази встановлено, що в ЧНУ створено умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, зокрема в приміщеннях університету наявні пандуси. Під час зустрічі із персоналом допоміжних структурних підрозділів зі слів психолога було встановлено, що Соціально-психологічний центр ЧНУ (<http://surl.li/putee>) здійснює соціально-психологічний супровід осіб різних соціальних категорій. Під час реалізації освітньої програми здобувачів з особливими освітніми потребами не було.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час онлайн зустрічі зі здобувачами, керівництвом ЗВО, а також в результаті аналізу Відомостей про самооцінювання експертною групою було з'ясовано, що політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Університеті регламентує Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/klouv>) та Етичним кодексом ЧНУ (<http://surl.li/mmrzg>). Крім того, в ЧНУ діє Антикорупційна програма на 2023-2025 рр., призначено уповноважену особу. З метою реалізації в університеті політики, спрямованої на усунення дискримінації за будь-якою ознакою, запроваджено План гендерної рівності на 2023-2026 рр. (<http://surl.li/mlles>). Під час фокус-груп було встановлено, що в грудні 2023 року було офіційно створено Медіаційну службу (<http://surl.li/pvtpv>). Метою діяльності даної служби є сприяння вирішенню конфліктів в університеті. Всі зазначені процедури виписані чітко і зрозуміло. Під час зустрічі зі здобувачами експертна група встановила, що здобувачі достатньо проінформовані щодо реалізації механізму Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів, проте потреби скористатися ним не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЕГ позитивно відмічає практику створення Медіаційної служби з метою укорінення культури мирного вирішення конфліктів серед учасників освітнього процесу

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ звертає увагу та те, що під час фокус-груп було встановлено низьку залученість здобувачів у процес асинхронного навчання та виконання дистанційних видів робіт. ЕГ рекомендує адміністративно-викладацькому складу кафедри філософії та культурології поглибити діджитальну частину освітнього процесу для формування доступнішого освітнього середовища для студентів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Фінансове, матеріально-технічне, інформаційне забезпечення освітнього процесу повністю відповідає рівню В в контексті Критерію 7; Всі учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, що повністю відповідає рівню В в контексті Критерію 7; Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що повністю відповідає рівню В в контексті Критерію 7. Організаційна, освітня, інформаційна, консультативна, соціальна та психологічна підтримки з боку закладу вищої освіти є повністю відповідною рівню В в контексті Критерію 7; В ЧНУ створено повністю відповідні рівню В умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами; Здобувачі достатньо проінформовані щодо реалізації механізму вирішення конфліктних ситуацій, що повністю відповідає рівню В в контексті Критерію 7. Визначені слабкі місця не є критичними і суттєво не впливають на результати навчання за освітньою програмою, висловлені рекомендації щодо покращання матеріальної бази можуть бути реалізовані зокрема шляхом залучення грантового фінансування. Таким чином, експертна група дійшла висновку, що ОНП «Філософія» відповідають рівню В в контексті Критерію 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОНП регламентуються Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://cutt.us/5XziT>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<https://cutt.us/6ZpQx>), Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ (<https://cutt.us/tthUB>). Відповідно до Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм процес розробки ОП включає наступні етапи: 1) утворення проєктної групи, яка формує пояснювальну записку з обґрунтуванням необхідності нової програми і її основними характеристиками; 2) висновок науково-методичної (навчально-методичної) комісії щодо обґрунтування програми; 3) експертиза проєкту на основі розроблених проєктною групою проєкту опису ОП, пояснювальної записки та проєкту навчального плану (внутрішня оцінка на рівні структурного підрозділу, зовнішня фахова експертиза). Мінімальна кількість зовнішніх рецензій – дві, причому щонайменше одна від НПП, які здійснюють підготовку фахівців за подібними програмами в інших ЗВО. На момент проведення акредитаційної експертизи ОНП, яку було розроблено у 2016 р. проєктна група розробила проєкт змін ОП у 2023 р. що було відображено у звіті про СО, а також з'ясовано під час аналізу оприлюдненої інформації про ОНП на сайті кафедри. Під час фокус груп було встановлено, що протягом 2019-2022 років зміни до ОП не вносилися. ЕГ в результаті аналізу ОНП встановила, що оновлення ОП у 2023 році (протокол №6 Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича проведено) проходило із дотриманням встановлених процедур зокрема, з урахуванням пропозицій стейкхолдерів. Згідно з рекомендаціями стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти додано СК 7, СК 8 й РН 10; впроваджено у цикл практичної підготовки «Методологічно-дослідницький семінар»; перенесено педагогічну (асистентську) практику на ІІІ; розширено список вибіркового дисциплін ОП. Відповідно до Протоколу №6 Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича до проєктної групи не увійшли стейкхолдери та здобувачі.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як

партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Остання зміна змісту ОП відбулася 29 червня 2023 року (протокол №6 Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича). Перегляд ОНП був здійснений із залученням викладачів, студентів та стейкхолдерів. ЧНУ впроваджено дієвий механізм опитувань ЗВО, який регламентується Положенням про організацію опитування здобувачів вищої освіти. На фокус групі № 3 здобувачі підтвердили, що мають можливість перегляду ОП. Під час фокус груп з'ясувалося, що аспіранти не входять до проєктної групи даної ОНП. Відповідно до Положення про органи студентського самоврядування ЧНУ, студентське самоврядування забезпечує захист прав та інтересів студентів. Встановлено, що аспіранти не входять до керівного складу Студпарламенту ЧНУ і Студпарламент звертається до аспірантів більше за допомогою у проведенні наукових заходів, зокрема філософського турніру. В ЧНУ функціонує Рада молодих вчених (далі – РМВ) яка здійснює консультативну та організаційну функцію для аспірантів, а також захищає їхні інтереси. На зустріч зі студентським самоврядуванням було запрошено представників РМВ ЧНУ, представників Студпарламенту. ЕГ пересвідчилася, що РМВ Університету співпрацює з адміністрацією ЧНУ, до їх думки дослуховуються, пропозиції підтримують. У 2023 році здобувачі третього рівня вищої освіти за ОП «Філософія» пройшли анкетування (<http://surl.li/ovzkm>). В цьому навчальному році заплановано проводити опитування з приводу якості організації освітнього процесу та змісту програми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У контексті ОНП «Філософія» у ЧНУ налагоджена взаємодія зі стейкхолдерами, яка регламентується Положенням про Раду стейкхолдерів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/lqnfu>). Серед основних засад діяльності Положенням передбачені наступні: пропонувати при розробленні освітніх програм врахування пріоритетних напрямів інновацій виробництва та управління економічної діяльності; сприяти проходженню виробничих практик та ознайомленню з інноваціями в управлінні економічною діяльністю на сучасних виробництвах; надавати пропозиції щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетентностей для опанування інноваціями в технологіях та наукових розробках. До числа стейкхолдерів цієї ОНП входять: Зорій Ніна Іванівна – проректорка з науково-педагогічної роботи та виховання Буковинського державного медичного університету, канд. ф. н., доц.; Горбань Олександр Володимирович – д. філос. н., проф. (Київський університет імені Бориса Грінченка); Мудраков Віталій Вікторович – к. філос. н., доц., запрошений науковець кластеру вдосконалення «Релігія та політика» Вестфальського університету в Мюнстері (Німеччина); Волковський Володимир Павлович – к. філос. н., н.с. Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України; Дика Олена Іванівна, в.о. директора Буковинської малої академії наук учнівської молоді, к. філос. н., доц.; Шилюк Любов Михайлівна, в.о. директора Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки імені М. Івасюка; Балицька Софія Андріївна – головна спеціалістка управління культури Чернівецької міської ради. Гарант та проєктна група ОП комунікують із зацікавленими сторонами шляхом анкетування (<http://surl.li/qjeqz>), проведення спільних тематичних зустрічей (<http://surl.li/qjerk>) та отримання від стейкхолдерів відгуків та рецензій (<http://surl.li/nnsmi>). Також стейкхолдери долучаються до читання позааудиторних лекцій (<http://surl.li/qjesk>) Загалом на зустрічах з ЕГ стейкхолдери підтвердили свою залученість до процесу розробки та вдосконалення освітньої програми.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У 2020 р. створено ГО «Асоціація випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/lqorp>). Вона забезпечує координацію діяльності її членів для досягнення корисних громадських, культурних, соціальних, інформаційних цілей, зміцнення зв'язків випускників між собою та з університетом. Крім того, на сторінці кафедри створено рубрику з інформацією про випускників кафедри, включаючи аспірантуру (<http://surl.li/lqorp>) та здійснюється їх анкетування (<http://surl.li/pwted>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

ЕГ на основі аналізу доступної інформації встановила, що система забезпечення якості в ЧНУ загалом забезпечує реагування на виявлені недоліки, пов'язані зі змістом ОНП та її реалізацією, відповідно до Відповідно до «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hjahp>). В Університеті виділено 3 рівні функціонування системи забезпечення якості освіти, на кожному з яких відбувається моніторинг окремих аспектів: перший рівень – здобувачі освіти - моніторинг питань пов'язаних з інформаційним супроводом та підтримкою здобувачів освіти; другий рівень – кафедри, гаранті програм, проєктні групи програм, роботодавці - поточний моніторинг щодо якості їх змісту й впровадження; третій рівень – керівники структурних підрозділів, їх заступники, дорадчі рад, органи студентського самоврядування - забезпечує якісну освітню діяльність з реалізації освітніх програм на усіх рівнях вищої освіти. Моніторинг освітньої діяльності, збір та аналіз інформації, необхідної для ефективного адміністрування ОП, оцінки якості освітньої діяльності структурних підрозділів та успішності ОП,

моніторинг діяльності факультетів із питань забезпечення якості освіти відповідно до «Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ» (<https://cutt.us/tthUB>). Під час спілкування із адміністрацією факультету встановлено, що за ОНП Філософія третього рівня проводиться внутрішній моніторинг системи управління якістю освіти на кафедрі через дотримання рекомендацій Центру якості освіти та проведенню опитувань аспірантів, стейкхолдерів та випускників. Встановлено, що за результатами моніторингу кафедра філософії та культурології займає 22 місце з 72 за різними (сумарно) видами діяльності.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП «Філософія» третього рівня вищої освіти проводиться вперше. Однак в Університеті було на цей час проведено акредитаційну експертизу ОП «Релігієзнавство» та «Філософія». Серед рекомендацій Національного агентства було надано, зокрема, такі: 1. «Рекомендовано розмістити на сайті філологічного факультету онлайн-форму для забезпечення зворотного зв'язку з аспірантами, роботодавцями та іншими зацікавленими особами» - форми на сторінці ОНП озн Філософія розміщені й успішно функціонують. 2. «Допрацювати освітню програму в частині змісту та відповідного оформлення структурно-логічної схеми» - в ОНП Філософія ця схема сформована із чітким відображенням усіх взаємозв'язків та взаємовпливів. 3. «Розширити мережі стейкхолдерів, залучених із не освітньої галузі, а також потенційних роботодавців, дотичних до розвитку або популяризації гуманітаристики» - наразі стейкхолдерами виступають експерти громадських організацій і фондів та представники органів місцевого самоврядування.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЧНУ процедури внутрішнього забезпечення якості освіти здійснюються відповідно до положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ (<https://cutt.us/xC6DK>), що передбачає залучення всіх учасників освітнього процесу до забезпечення якості, відповідно до рівнів її реалізації. ЕГ пересвідчилася, що в академічній спільноті ЧНУ сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності за ОНП. За наданою ЗВО інформацією, відповідно до внутрішніх нормативних документів процеси та процедури внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті забезпечується низкою підрозділів. У ЧНУ існує 5 організаційних рівнів системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Ця модель також відображає розподіл відповідальності між структурними підрозділами, робота яких полягає у залученні зацікавлених сторін до покращення ОНП, розробленні опитувань та їх моніторингу тощо. У процесах внутрішнього забезпечення якості ОП беруть участь: гарант освітньої програми та члени робочої групи, кафедри та/або науково-дослідні та дослідницькі підрозділи університету, окремі штатні науково-педагогічні працівники, здобувачі. ЕГ пересвідчилася під час фокус-груп, що система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ґрунтується на повазі до академічних свобод, дотриманні академічної доброчесності та співпраці всіх учасників освітнього процесу за ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЗВО мають можливість вносити свої пропозиції чи зауваги як безпосередньо, так і шляхом анкетування, яке спрямоване на вивчення рівня здійснення очікувань студентів, їх задоволеності умовами навчання та атмосферою ЗВО. Роботодавці беруть участь у вдосконаленні змісту ОНП через опитування, участь у обговореннях, засіданнях кафедри тощо. Інформація щодо кар'єрного шляху випускників збирається співробітниками університету та оприлюднюється на сайті. Університет реагує на виявлені недоліки та пропозиції, та враховує їх результати під час перегляду ОНП. Впроваджена гнучка система оцінювання ефективності діяльності НПП. Усі учасники освітнього процесу залучені до внутрішньої системи забезпечення якості освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Експертна група відмічає недостатню кількість залучених стейкхолдерів до реалізації освітнього процесу. З наступного навчального року ЕГ рекомендує розширити та урізноманітнити коло стейкхолдерів з метою їх подальшого залучення до роботи над ОНП в якості лекторів та учасників проєктної групи ОНП. Також Експертною групою було встановлено, що протягом 2019-2022 років зміни до ОНП не вносилися. ЕГ рекомендує регулярно переглядати зміст ОНП та за необхідністю своєчасно вносити зміни.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Оновлення ОНП протягом звітнього періоду відбувалися не регулярно, що частково відповідає рівню В в контексті Критерію 8 ; РМВ Університету та представники Студпарламенту співпрацюють з адміністрацією ЧНУ, до їх думки дослуховуються, пропозиції підтримують, що повністю відповідає рівню В в контексті Критерію 8; У ЧНУ налагоджена повністю відповідна рівню В взаємодія зі стейкхолдерами, які залучені до процесу розробки та вдосконалення освітньої програми; Кафедра через веб-сайт інформує про своїх випускників та здійснюється їх анкетування, що повністю відповідає рівню В в контексті Критерію 8; Система забезпечення якості в ЧНУ повністю відповідно рівню В забезпечує реагування на виявлені недоліки, пов'язані зі змістом ОНП та її реалізацією; Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ґрунтується на повазі до академічних свобод, дотриманні академічної доброчесності та співпраці всіх учасників освітнього процесу за ОНП та повністю відповідає рівню В в контексті Критерію 8. Загалом вимоги рівня В у контексті Критерію 8 у ЧНУ імені Івана Огієнка дотримані. Внутрішня система забезпечення якості в контексті ОНП «Філософія» є дієвою та залучає учасників освітнього процесу до перегляду та удосконалення ОНП. Сформована культура якості сприяє розвитку ОНП та освітньої діяльності за нею. Слабкі місця, виявлені ЕГ під час акредитаційної експертизи можуть бути усунені найближчим часом.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу в ЧНУ зазначено у Статуті університету (<https://surl.li/dhxyn>); Колективному договорі ЧНУ (<https://surl.li/bitga>). Внутрішній трудовий розпорядок у навчальному закладі визначений у "Правилах внутрішнього трудового розпорядку ЧНУ", затверджених конференцією трудового колективу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<http://surl.li/diiyf>); Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ, затвердженого протоколом вченої ради №9 від 30.09.2019 р. (<http://surl.li/aeyu>); Додатком до Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича в умовах використання дистанційних технологій (<http://surl.li/affpm>). Ці документи знаходяться у вільному доступі на офіційному вебсайті університету (<http://surl.li/kiwxb>). Експертною групою було проаналізовано зміст означених документів і встановлено, що в них послідовно з обґрунтованими взаємозв'язками визначено: • права та обов'язки членів трудового колективу (науково-педагогічних, наукових, педагогічних та інженерно-технічних працівників, іншого персоналу), здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Університеті; • форми навчання і форми організації освітнього процесу з зазначенням у них функцій учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект освітньої програми станом на дату проведення акредитаційної експертизи було оприлюднено на сайті кафедри філософії та культурології у розділі «Аспірантура (PhD) озз Філософія» (<http://surl.li/pxgkh>). На сайті філологічного факультету також оприлюднювалась інформація про процес обговорення цього проекту (<http://surl.li/pxgkx>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сторінці кафедри філософії та культурології розміщено навчальні програми, силабуси та інша необхідна для учасників освітнього процесу та стейкхолдерів інформація (<http://surl.li/oybyu>). На офіційному вебсайті ЧНУ імені Юрія Федьковича не розміщена Освітньо-професійна програма «Філософія». Гарант ОНП на фокус-групі зазначив, що програма міститься на сайті кафедри філософії та культурології. Достатність обсягу інформації про освітню

програму було підтверджено здобувачами вищої освіти, гарантом освітньої програми та стейкхолдерів на зустрічах з ними експертної групи.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, загалом є чіткими, зрозумілими та доступними. Усі учасники освітнього процесу дотримуються процедур під час реалізації освітньої програми. Проєкт ОНП «Філософія» розміщено на офіційному вебсайті кафедри, є можливість для отримання зауважень та пропозицій до Проєкту ОНП через вебсайт шляхом участі в процесі анкетування. Обсяг інформації про ОНП «Філософія», яка розміщена на офіційному вебсайті кафедри філософії та культурології, є достатнім для інформування зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не встановлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Наявність документів, які визначають основні правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які є чіткими, зрозумілими та доступними, а також забезпечення прозорості процесу обговорення проєкту ОНП через вебсайт університету та наявний доступ до всіх освітніх програм, навчальних планів, силабусів дають підстави ЕГ стверджувати про відповідність ОНП "Філософія" рівню В контексті Критерію 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Ознайомившись з матеріалами самоаналізу, сайтом ЧНУ в розділі аспірантура та докторантура, матеріалами, що знаходяться на кафедрі та на зустрічах ЕГ підтверджено відповідність ОНП науковим інтересам аспірантів. Прослідковується дотичність тем наукових робіт до ОК НП. О. Кушнір, тема дисертації «Комунікативні засади трансдисциплінарності: методологічний зсув», М.-К. Сербін, тема дисертації «Комунікативний потенціал неопрагматистської концепції філософії науки Річарда Рорті» ОК (вибіркова складова) «Комунікативний потенціал епістемології». С. Рачук, тема «Трансформація парадигм історичного пізнання: методологічний аспект» ОК «Проблема науковості гуманітаристики», «Смислові горизонти гуманітарного знання». М. Ончуленко, тема «Концептуалізація полівимірності постсекуляризаційних трансформацій: філософсько-наукова та богословська рефлексії», ОК (вибіркова складова) «Сучасне богослов'я та питання секуляризації», А. Попаденко, тема «Ідея аксіомії в методологічних стратегіях філософії». М. Заплітний закінчив БДМУ, тема дисертації «Дисциплінарні межі нейроетики: компаративний аналіз підходів» ОК «Сучасна філософія: аксіологічні, методологічні та соціальні аспекти», «Етика. Наука. Соціум». Тематика та відомості про аспірантів знаходяться на сайті ЧНУ у вільному доступі http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=16125 В рамках проходження практики («Педагогічна (асистентська) практика» та «Методологічно-дослідницький семінар») аспіранти долучаються до викладання дисциплін на кафедрі філософії та культурології ЧНУ.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Ознайомившись з ОНП, НП та силабусами дисциплін, а також на зустрічах доведено зв'язок та забезпечення ОНП до дослідницької діяльності за спеціальністю 033 «Філософія». Ряд курсів, а саме: ОК «Сучасна філософія: методологічні, аксіологічні, соціальні аспекти» відповідно до силабусу має методологічні орієнтири для

філософських студій http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=12571 ОК «Етика. Наука. Соціум» охоплює низку тем в аспекті аналізу наукової діяльності, і соціальної реальності, і ціннісної сфери, що важливо для дослідницької діяльності аспірантів. ОК «Методологічно-дослідницький семінар» забезпечує дослідницьку складову. ОК «Академічне письмо та риторика іншомовного спілкування», «Академічна цифрова грамотність», «Проектний менеджмент», «Педагогічний професіоналізм викладача ЗВО» забезпечує м'які навички, мовні компетенції. ОК «Педагогічна (асистентська) практика» формує дотичність до запитів вищої школи. Аспіранти обізнані зі змінами в НП та беруть участь в забезпеченні внутрішньої якості освіти у ЧНУ. Анкетування здобувачів засвідчує, що 100% опитаних вважають процес навчання за освітньою програмою передбачає участь у наукових дослідженнях, наукових конференціях. <https://drive.google.com/file/d/1okdJ02CZELYWaFoPVeB4Ji18WaAYj-kH/view>

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Аспіранти ОНП «Філософія» мають можливість висвітлювати результати своїх наукових досліджень на наукових конференціях ЧНУ, зокрема, на філософській конференції, яку проводить кафедра кожні два роки (<http://surl.li/pzmov>), Науковій конференції «Платон мені друг, але істина дорожча» (<http://surl.li/nnlhq>), міжнародній науковій конференції «Молодіжна наука заради миру і розвитку» (<http://surl.li/hjaeh>). Здобувачі мають можливості презентувати результати своїх наукових досліджень на кафедральних і міжкафедральних семінарах. Під час фокус груп було з'ясовано, що здобувачі мають можливість опубліковувати результати наукових досліджень в журналах категорії Б. Варто зазначити, що в університеті відсутнє власне фахове видання, що в свою чергу ускладнює процес підготовки до захисту дисертаційної роботи.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

ЕГ було встановлено, що ЗВО забезпечує долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. ЕГ встановила, що в університеті достатньо можливостей для долучення здобувачів третього рівня вищої освіти на ОНП озз «Філософія». Відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академ. мобільність здобувачів вищої освіти», здобувачі можуть брати участь в осв. процесі та проводити наук. досл.-ня в закорд. ЗВО на підставі міжн. угод про співроб.-во між ЧНУ та іноз. ЗВО-партнерами; в міжн. програмах і проектах. Угоди ЧНУ із зарубіжними університетами-партнерами надають широкі можливості для зарубіжн. наук. стажування аспірантів (Відповідь на запит ЕГ щодо угод міститься в матеріалах справи в системі Національного агентства). М. Петрашук у травні 2023 р. взяла участь у «Літній школі демократії: Україна на шляху до Європи» («Arqus Summer School on Democracy: Ukraine on the Road to Europe»), виступивши з доповіддю на тему «Національна ідентичність: виклик чи запорука демократії?» («National Identity: challenge or guarantee of democracy?»). С. Рачук та М. Петрашук здобували 23.11.2023 р. soft skills у межах Осінньої школи «Від дослідження до ринку» (дистанційно), яку організували учасники міжн. консорціуму університетів «Unita» (проект «Re-Unita»). Однак, ЕГ відмітила, що наразі відсутня системна участь НПП і здобувачів на ОНП у міжнародних наукових проектах і міжнародній академічній мобільності, що перший проректор В. Балух пояснив обережним відношенням ЗВО до академічної мобільності, адже здобувачі ВО з метою вчасного захисту дисертаційного дослідження станом на початку 4 року навчання мають пройти попереднє обговорення на засіданні випускової кафедри.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

О. Рупташ була керівником науково-дослідної роботи групи молодих вчених: «Формування стратегії розвитку м. Чернівці як освітньо-наукового центру: напрямки взаємодії університетів і органів самоврядування» за грантом ЧНУ ім. Ю. Федьковича (Наказ № 242 від 10.10.2018 р.); проводила прикладне дослідження «Соціальна відповідальність університету: філософсько-методологічне підґрунтя досліджень» за науковою стипендією для аспірантів та молодих науковців в галузі етики (Український Католицький Університет, Міжнародний інститут етики та проблем сучасності, 2019); керівник наукової теми кафедри філософії та культурології ЧНУ ім. Ю. Федьковича: «Ціннісно-смысловий потенціал філософії і науки: пошук відповідей на виклики 21 століття» (номер державної реєстрації 0120U102712). І.Руснак – один з виконавців Проекту наукової роботи молодих вчених, що виконується за рахунок коштів загального фонду державного бюджету «Соціальна функціональність релігії в умовах масштабних небезпек: ідейно-теоретичний та практичний виміри» (керівник – Горохолінська І.В., 2020-2023, номер державної реєстрації 0121U109446). О. Бродецький був старшим науковим співробітником проекту фундаментального дослідження за рахунок видатків державного бюджету «Роль етноконфесійних взаємовідносин транскордонних регіонів (Буковина, Галичина) в євроінтеграційних процесах: суспільно-практичний вимір» (2015-2017 рр., номер державної реєстрації 0115U003229). ЕГ на основі аналізу наукових профілів викладачів кафедри філософії та культурології зауважує, що повністю відсутні публікації у виданнях, які індексуються у БД Web of Science, де опубліковані результати їх досліджень.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

ЗВО дотримується академічної доброчесності та реалізує її у науковій діяльності. Правила та порядок процедур дотримання академ. доброчесності фіксується в «Правилах академічної доброчесності в університеті» та в «Положенні про виявлення та запобігання академічному плагіату в університеті». Моральні принципи та правила етичної поведінки академічної спільноти висвітлено в «Етичному кодексі» ЧНУ. В університеті працює на постійній основі комісія з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту. ЕГ відзначила, що п.4.1. «Етичного кодексу ЧНУ імені Юрія Федьковича» з-поміж основних видів додаткової академічної відповідальності наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників передбачено позбавлення права здійснювати такими науково-педагогічними працівниками наукове керівництво написанням студентами кваліфікаційних робіт строком на два роки, але не передбачено процедури щодо унеможливлення наукового керівництва дисертаційними дослідженнями особами, які вчинили порушення академічної доброчесності. Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату (розділ 5) також не передбачає такої процедури. Голова комісії Вченої ради з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту І. Островська розповіла, що перевірити науковий текст на відсутність плагіату можна в бібліотеці безкоштовно. У випадку повторної перевірки це також здійснюється безкоштовно. Перевірка робіт на ознаки плагіату здійснюється сервісом «Unicheck» (відео Зустріч 7). Під час зустрічей з фокус-групами здобувачі (відео Зустріч 3), НПП кафедри, зокрема наукові керівники (відео Зустрічі 2 та 10), представники органів студентського самоврядування (відео Зустріч 4) проявили обізнаність щодо політики академічної доброчесності. Фактів виявлення порушення академічної доброчесності серед професорсько-викладацького складу кафедри, зокрема й серед наукових керівників, здобувачів за напрямком ОНП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Позитивними практиками в ЧНУ є проведення великої кількості конференцій та інших наукових заходів для висвітлення результатів наукових досліджень аспірантів та долучення їх до міжнародної академічної спільноти. ЗВО дотримується академічної доброчесності та реалізує її у науковій діяльності. Моральні принципи та правила етичної поведінки академічної спільноти висвітлено в «Етичному кодексі» ЧНУ. В університеті працює на постійній основі комісія з питань академічної доброчесності, правових засад діяльності та регламенту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Ознайомившись з матеріалами самоаналізу, сайтом ЧНУ в розділі аспірантура та докторантура, матеріалами, що знаходяться на кафедрі та на зустрічах ЕГ підтверджено повну відповідність ОНП науковим інтересам аспірантів. Часткова відповідність щодо публікацій у виданнях, які індексуються у БД Web of Science. В університеті відсутнє власне фахове видання, що в свою чергу ускладнює процес підготовки до захисту дисертаційної роботи. Повна відповідність щодо долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти, на підставі міжнародних угод про співробітництво між ЧНУ та іноземними ЗВО-партнерами; в міжнародних програмах і проєктах. Часткова відповідність щодо інформації порушення питань академічної доброчесності та процедур при порушенні академічної доброчесності як до наукових керівників так і до аспірантів (п.4.1; п.10.6). Підтверджено відповідність ОНП науковим інтересам аспірантів, дотичність тем наукових робіт до ОК НП, зв'язок та забезпечення ОНП до дослідницької діяльності за спеціальністю ОЗЗ «Філософія». Даний критерій відповідає рівню В.

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Окремої уваги заслуговує й зорієнтованість гаранта, призначеного у 2022 році, та НПП на оновлення структури самої ОНП та складових ОК з урахуванням наукових інтересів та побажань здобувачів і роботодавців. Експертна група відзначає позитивну атмосферу акредитаційних зустрічей, що в ситуації дистанційної експертизи найбільш повно втілювалося у відповідальності й пунктуальності усіх учасників фокус-груп. Окремого схвалення заслуговує швидка й ефективна відповідь ЗВО на запит ЕГ щодо додаткових документів та їх якісна підготовка.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Ярошенко Алла Олександрівна

Члени експертної групи

Блоха Ярослав Євгенійович

Бондарєв Артем Віталійович